

HÚSOS KRÓNIKA

II. évfolyam 9. szám ○ 2004. szeptember ○ Információs kiadvány ○ Megjelenik minden hónapban

Farmer Expon a Gyulai Húskombinát

Tizenharmadik, egyben első kiállítására készült Debrecen, az ország északkeleti régiójának agrárcentruma. A rejtély nyitja igen egyszerű: augusztus 18. és 21. között immáron tizenharmadszor adtak egymásnak randevút az agrár szakma legkiválóbbjai, ugyanakkor uniós gazdákként először köszönhették egymást a civis fővárosban. Egy azonban nem változott: a Farmer Expo fénye, lendülete, sikere az évek során mit sem kopott, így a szakmai zsűrinek most is nehéz dolga volt az igen szép számú díj odaítélésekor. A rendezvény négy napja alatt a mintegy 17 ezer négyzetméteres területen a 400-nál is több kiállító több mint 60 ezer látogatót fogadott.

A hagyományokhoz mérten idén is önálló pavilonban mutatkozhattak be az állattenyésztési ágazatok, és természetesen együtt lehetett látni az összes őshonos állatfajt, köztük a mangalica sertést is. A Gyulai Húskombinát Rt. idén először közös nagy standon

(Folytatás a 2. oldalon)

Újabb díjakat nyertek a Gyulai termékek

A Gyulai Húskombinát Rt. népszerű termékei igen sok elismeréssel rendelkeznek már, ettől függetlenül a vállalat vezetése szívesen méreli meg a készítményeket különböző versenyeken, igen szép eredményekkel. Így történt ez legutóbb, a magyar Termék Nagydíj-pályázaton is.

Az ország legrangosabb termékversenyén, a Magyar Termék Nagydíj pályázat eredményhirdetésén, szeptember 1-jén, a Parlament felsőházi termében jól eső érzés volt gyulainak lenni – fogalmazott a vezérigazgató. A megmérettetésben a Csabai csipős kolbász dicsérő oklevelet nyert, míg a Gyulai májas a Magyar Termék Nagydíj elismerő okle-

velét érdemelte ki. Ezzel az eredménnyel a húskombinát jogosult arra, hogy a májas csomagolásán használja a nagydíj emblémáját, s ezzel az elismerést ország-világnak hirdesse. Ez utóbbi termék még egy különdíjat is nyert a versenyben, a nagydíjassá vált Magyar Ipari és Környezetvédelmi Magazin különdíjával tüntette ki. A Békés Megyei és Kereskedelmi Iparkamara pedig a cég munkáját ismerte el különdíjjal a versenyben.

Az elv azonban ezek után sem változott. A húskombinát a jövőben sem hátrál meg a megmérettetések elől, így a gyulai termékek továbbra is ott lesznek a termékversenyekben. **K. A.**

5 érv a gyulai mellett

A Gyulai Húskombinát Rt. augusztus 14. és szeptember 5. között akciót hirdetett *5 érv a gyulai mellett* címmel, melynek lényege az volt, hogy a megjelölt időszakban a vásárlóknak 5 különböző gyulai termék vonalkódját kellett összegyűjteni. Ezeket a kihelyezett gyűjtőkártyákra ragasztva a gyűjtődobozba dobni. A játék során háromezer gyűjtőkártyát, száz plakátot és számos gyűjtődobozt juttatunk el az üzletekbe. A hirdetéshez a Rádió 1, illetve a Békés Megyei Hírlap segítségét is igénybe vettük.

A nyilvános sorsolásra az Élésker Kft. 202. számú ABC-jében (Szuper Market) került sor, szeptember 10-én, *Huliné dr. Susora Márta* közjegyző, illetve a sorsolási bizottság (*dr. Csarnai József, Tyetyák Magdolna, Szentléleki Enikő*) jelenlétében. A harmadik díj, egy mikrohullámú sütő nyertese *Labáth Ágnes* Mezőhegyesről.

A második díjat, a mountain bike kerékpárt *Labáth Georgina* (Mezőhegyes) veheti át. A fődíj, a házimozzi rendszer nyer-

tesének nevét az egyik vásárló, *Magyar Alexandra* húzta ki, a boldog fődíjas *Botyánszki Mária* Békéscsabáról.

A nyerteseknek ezúton is gratulálunk a nyeremények átadásáról marketing osztályunk gondoskodik. **Sz. E.**

Farmer Expon a Gyulai Húskombinát

(Folytatás az 1. oldalról)

állított ki a Nagisz Rt.-vel, a debreceni rendezvényen a további „standtárs” változatlanul a HAGE Rt. és a Kabai Táp Rt. volt.

A gyulai termékek iránt idén is nagy volt az érdeklődés, s úgy tűnik a közönséghez hasonlóan a szakmai zsűri is szívébe zárta a Gyulai Húskombinátot és termékeit. Tavaly egy új kategória első helyezetét, az őshonos magyar alapanyagból készült termékek dí-

ját nyerte el a kombinát Mangalica kolbásza, idén a Csabai csípős kolbász aratott babérokat. Az országSZerte népszerű kolbász a XIII. Farmer Expo termékdíját nyerte.

Csabai csípős

Martos Géza, a Gyulai Húskombinát Rt. vezérigazgatója így nyilatkozott a díjról:

„Régóta kifejlesztett termék ez a Gyulai Húskombinát Rt.-nek, a neve talán érdekes lehet azoknak, akik ismerik a

térképet, hiszen Gyulán készült csabai csípős kolbászról van szó. Neve onnan ered, hogy valamikor Békéscsabáról érkező vendégmunkások elég nagy számban dolgoztak üzemmunkben, és ez a termék az ő házikolbász receptjük, melyet

enyhén csípős íz. Ebben a termékben nincs csemegepaprika, kizárólag a csípős dominál. A házias jellegű füstölésen és a fűszerezettségen kívül semmi más tartósító és egyéb eljárást nem alkalmazunk. A Csabai csípős szárazáru forgal-

m u n k egy harmadát teszi ki. Szívesen mutatjuk be az ország különböző városain. Olyan ez számunkra, mint a mikor egy szépségkirálynőt minden város és minden

Békéscsabán soha nem neveztek ezen a néven. Ott csak egyszerűen házikolbász volt a neve. Jellemzője a különleges szemcsézettség, amely a zsírtartalom és a hús arányából, illetve a különböző húsok felhasználásából és darálásából ered. A különlegessége a köménymagos karakter és az

ország szépségkirálynő választásán be akarnak mutatni: lehetőleg biztosan nyerőként. 1998-ban Kiváló Magyar Termékdíjat, 2003-ban a Magyar Minőség Háza díját nyerte el.

Nagyon örülünk annak, hogy ezek a békési ízek a zsűri tetszését is elnyerték.”

V. Á.

TERMÉKDÍJ PÁLYÁZAT DÍJAZOTTAI

- ☞ Élelmiszer és Feldolgozó gépek, eszközök, csomagoló anyagok kategóriában: Czank Ferenc (égetett palackok)
- ☞ Mezőgazdasági gépészet: TeGaVill Kft.
- ☞ Vetőmagtermesztés: MTA Mezőgazdasági Kutató Intézet, Martonvásár: (Hunor kukorica hibrid)
- ☞ Zöldség és gyümölcstermesztés kategória: FOOD & PACK: Füstölt Őrségi Almacsemege
- ☞ Takarmányok: ISV HÚSTERMELÉST SZERVEZŐ RT.(ISV Nyúltakarmány termékcsalád)
- ☞ Állategészségügy: EASTERN SUGAR RT. Melafeed Divízió ROKI I.
- ☞ Élelmiszeripari termékek (tartósító-, sütő-, tejjipari) kategóriája: Hajdú Gabona Rt. (a Hajdú lisztek és őrlemények)
- ☞ Élelmiszeripari termékek (hús, baromfi): **GYULAI HÚSKOMBINÁT RT. (CSABAI CSÍPŐS KOLBÁSZ)**
- ☞ Szolgáltatások kategória: P.J.TEAM: TCM ACOBA TARGONCA
- ☞ **A vásár terméknagydíja: NAGISZ Rt. Takarmánykeverő üzeme: NAGISZ Malactáp-sor**

CORVIN – KRÓNIKA

„Corvin János és Gyula város kapcsolata”

Corvin János Mátyás király és egy előkelő boroszlói polgárleány gyermekeként látta meg a napvilágot 1473. április 2-án, aki a király egyetlen, s törvénytelen gyermeke volt. Corvin János édesanyját Barbara von Edelpeck-nek hívták. Édesapja a már ismert Hunyadi Mátyás magyar király (1458-1490) volt. Édesanyja egyszerűen „Herr Hans”-nak nevezte, amíg vele volt. Mint tudjuk, Mátyás hamar elvette tőle a gyereket, és maga nevelte meglehetősen luxus körülmények között. Mivel egy nevet kellett neki találni, ami érthető okokból nem lehetett a Hunyadi név, hát ezt az akadályt ügyesen kikerülték. Mivel a Hunyadiak címerében egy holló volt csőrében egy gyűrűvel, a holló pedig latinul corvinus, így a kérdésre pont került. A megoldás a félig latin, félig magyar Korvin János név lett. Latinosan Corvin János. Akkoriban ez az „álnév” meglehetősen ismert volt, mivel minden nemes úr tudott annyit latinul, hogy megértse, hogy kiról van szó, kije Mátyásnak ez a gyerek. Mátyásnak nem született Jánoson kívül más gyermeke, így még életében elhatározta, hogy Corvin János lesz az utóda, s ennek érdekében megtett mindent, hogy fia kövesse a trónon.

Beatrix hitte, hogy Mátyás után ő léphet trónra, bár nem volt biztos efféle vágyait illetően. Nem volt kétséges, hogy mivel gyermek nincs, a király János grófot (később herceget) tolja előtérbe, és lassan minden időbeli tervét Jánosra építi. Jánosnak nem sok jutott az életben, mivel sántának született, járáshibáját elrejteni nem tudta. Akkoriban az ilyen hiányosságot csak akkor nézték el, ha az illető a sebesülést csatában szerezte. Nem sokan álltak mellette, sem apja életében, sem azután. Az udvarias, de sántikáló és mellőzött fiatalember hamar rájött, hogy koránt sem olyan tehetséges, mint apja. Nem volt önálló, nem tudott parancsolni, sem külső megjelenésében, sem külső kvalitásában tekintve nem az a feltétlen uralkodó típus. Ráadásul a magyar urak csoportokra oszlottak, és Corvin János pártfogói az erőtlenebb

A Böllér Napokat a helyi és regionális disznóvágási hagyományok megismertetésének, megőrzésének és továbbvitelének igénye hívta életre. A Corvin Napok részeként megrendezett Rostonsült Hétvége már tágabb, egészen a reneszánsz korig visszanyúló gasztronómiai kalandozásra csábította a versenyzőket. A „Corvin János és Gyula város kapcsolata” pályázat pedig arra is kíváncsi volt, hogy a fiatal nemzedékek mennyire ismerik múltunkat, mit jelent számukra, és hogyan él bennük tovább.

Sorozatunkban, a három kategóriában (rajz, mese, esszé) kiírt vetélkedés díjazott munkáit ismertetjük. Fogadják olyan szeretettel, amilyen szeretettel gyermekeink, unokáink alkotják!

csoportot képezték. Mátyás mintha sejtette volna azt, hogy János fia nem uralkodásra temett, de mert jobb jelöltje nem volt, így élete vége fele görcsösen ragaszkodott ahhoz, hogy fiából csináljanak majd királyt halála után. Mátyás Corvin Jánost királyi trónra tevő törekvései: föld, város és mezőváros adományozásában nyilvánultak meg. Így Mátyás rövid időn belül Corvin Jánost Magyarországon az egyik legnagyobb földesúrrá tette. Mátyás király Garai Jób „magvaszakadtával” Corvin János hercegnek adta Siklóst és a hozzá tartozó községet. Az okirat 1482. április 14-én született meg Budán: „Mátyás király Siklós várát és a mezővárosait Baranya megyében minden tartozandóságokkal együtt egyetlen fiának, János hercegnek és Hunyadi grófnak adományozta.” Csánki Dezső szerint 1484-ben a hozzá tartozó falvakkal és a királyi birtokkal, a terület csak névlegesen Jánosé. Az okiratot 1490-ben adták át a farkashidai egyezésben, amely Corvin János és 37 világi és egyházi főúr között jött létre. Kimondja, hogy mindazon javak, amelyeket atyjától Magyarországon kapott, örökös tulajdonába mennek át, ezek felett pedig korlátlan hatalma van. Magvaszakadta esetén javai a koronára szállnak át. A Marótiak magvaszakadtával az uradalom ismét királyi birtok lett. Kilenc éves volt, amikor az uradalmat megkapta, ám valójában még Mátyás kormányzása alatt állt.

1482-ben Mátyás király Corvin Jánosnak adományozta a gyulai uradalmat, amely 3 mezővárost, 83 falvat és pusztákat foglalt magába, ezután foglalkozott ez a szám. 1525. évi

A III. kategória (esszék; 15-18 évesek) első helyezett pályaműve a „Corvin János és Gyula város kapcsolata” címet viseli. Szerzője Szilágyi Kata, aki Gyulán él, 16 éves, az Erkel Ferenc Gimnázium 11/A osztályos (emelt angol és emelt magyar) tanulója. Emelt szintű magyartörténelem érettségire készül, a Szegedi Tudományegyetem bölcsész karának történész-régész szakára szeretne jelentkezni. Szabadidejében szeret táncolni, krimet olvasni és rejtvényt fejteni.

becslés szerint 3 mezővárosban és 47 faluban 1057 cenzust fizető jobbágycsalád élt. Corvin János 1490-ben 30 vár, 17 kastély, 49 mezőváros és 1000 falu ura volt, Gyulán keveset időzött, de a település fejlődését elősegítette, miután Mátyás vámmenteséget adott a polgároknak. 1496. évi kiváltásáig lelvélben Corvin János a földesúri mezővárosok szabadságainak maximumát adta meg. A XV. században a gyulai vár uradalma alapján járadékszedő szervezetként működhetett, ahol a gazdálkodás telkeken, sok-sok családi kisüzemben zajlott. A földesúr saját kezelésű gazdasága csekély volt még a XVI. század elején is. Négy kis Gyula környéki falunak nem kellett cenzust fizetni, de „minden városnak szükséges szolgálatot tartoztak elvégezni.” A mezővárosok mentesültek a robot alól. A falvak jobbágyainak robotterhei kisebbek voltak, mint az 1514. évi törvényben előírtak, sőt bizonyos robotban elvégzett munkáért fizettek. 1504-ben bekövetkezett haláláig megfoglalkozott a vagyona, de maradt anyni, hogy politikai szempontból sem volt érdektelen. Frangepán Beatrix, a vár úrnője, férje Corvin János halála után két kiskorú gyermekét is elveszítette. Miután Corvin János gyermeke Kristóf is meghalt, 1505-ben a Hunyadi

birtokok a királyt illeték volna meg, Ulászló (1490-1510) azonban néhány birtok kivételével végül az özvegynek, Frangepán Beatrixnak és lányának, Erzsébetnek adományozta. Erzsébet még gyermek volt, mikor házassági szerződést kötöttek közte és Zápolyai György között. A leendő anyós és négy tanácsosa az alkalmából megvizsgálta és megállapította, hogy „a lánynak nincs testi fogyatékossága és egészséges lesz, Tamás apostol legközelebbi ünnepére (dec. 21.) eléri a kilencedik életévét.” A vőlegény majdnem két évvel volt idősebb. Megegyeztek, hogy az esküvőt akkor fogják megtartani, amikor Erzsébet 12. évébe lép, s a házaspár tényleges összekelése nem halasztható a lány 17 éves korán túl. (A kánoni kíváncsagság az volt, hogy a lány legalább 12 éves legyen a házasság konzumálásakor.) Ez a házassági terv kútba esett, Ulászló sürgetésére Erzsébetet Palóczy Mihállyal, a Gyulával szomszédos nagy uradalmak örökösével jegyezték el. Az immár kétszeresen eljegyzett lány azonban 13 évesen elhunyt. A ferencendi kolostorban temették el. Szerémi György Magyarország romlásáról írt művében, így emlékszik vissza: „a lányt nagy tisztességgel temették el a bár-

(Folytatás a 4. oldalán)

Hírmozaik

○ **Szervezeti változások történtek** 2004. szeptember 1-től a vállalatnál. Az átszervezett számítástechnikai osztály élére *Perlaki Csaba* került, az egységes anyaggazdálkodás pedig a közgazdasági vezérigazgató-helyettesi terület részéként működik tovább, *Braun István* osztályvezető irányításával.

○ **Abdán avatott új készítőmenygyártó üzemet** a konkurens Kaiser Rt. A cég választékát a Mosonmagyaróvárott üzembe helyezett gyár szárazkolbászai teszik teljessé.

○ **450 dolgozójától válik meg** a szegedi PICK Rt. A vállalatvezetés a sertésvágás leállításával kívánja javítani a cégcsoport eredményességét.

○ **A TINI – TRIÓ akció** lezárásaként nyilvános sorsolást tartottunk – *Huliné Dr. Susora Márta* közjegyző jelenlétében – a Kétegyházi úti mintaboltunkban, szeptember 22-én. A promóciós játék végeredményét és a nyerteseket következő számunkban ismertetjük.

Receptrovat

Rakott tök Gyulai kolbásszal

Hozzávalók 4-6 személy részére: 2 db gyenge tök (közepes), 2 db paradicsom (közepes), 1 db paprika (fehér vagy zöld lehetőleg ne legyen csípős), 1 doboz szeletelt gomba, 3 db tojás, 2 pohár tejföl, 1 pár Gyulai kolbász, só, delikát, majonéz, rizs 20-25 dkg, 1 dl tej.

Elkészítés: 2 db gyenge tököt meghámozunk, közepes vastagságúra felkarikázzuk, megpergetjük mindkét oldalát sóval. Jénai tál aljába belerakjuk a tökkarikákat, megszórjuk

delikáttal (lehetőleg téglalap alakú legyen, ha nincs, akkor egy közepes méretű tepsit is megfelel). Egy paradicsomot és egy fél paprikát rákarikázzunk. Majd a megfőtt rizst szétterítjük a tálban. A másik paradicsomot és a megmaradt paprikát is rátesszük. Ezután következik a főtt tojás rászeletelése, majd a levétől leszűrt gombát is szépen elterítjük. A jénai aljába 1 dl tejet öntünk. A gyulai kolbászt felkarikázzuk, befedjük vele a tálal, és a végén ráhelyezzük a megmaradt

tökkarikákat. Amikor mindezzel elkészültünk, a tetejére 2 pohár tejfölt rakunk, és ezt elsimítjuk. Tubusos majonézből majonéz csíkokat nyomunk rá. Betakarjuk alufóliával. Sütőben jól átsütjük. Amikor a tök megpuhult, levesszük róla az alufóliát és a tetejét aranyárgára pirítjuk.

Akár előző nap is elkészíthetjük, csak sütésig hűtőszekrényben kell tárolni.

Beküldő:

Szilágyi Gergelyné,
5700 Gyula, Kazinczy u. 14.

Továbbra is várjuk jellegzetes gyulai és/vagy környéki ételek elkészítését tartalmazó receptjeiket, amelyekből a legjobbakat folyamatosan ismertetjük a Húsos Krónikában; s a megjelentetett recept szerzője 3000 forintot

vásárlási utalványt nyer, amely a gyulai húsrúházaikban vásárolható le. Címünk: Gyulai Húskombinát Rt. – Marketing Osztály, 5700 Gyula, Kétegyházi út 3. A borítékra írják rá: „Receptrovat”. Várjuk leveleiket!

Csabai Kolbászfesztivál

A Csabai Kolbászfesztivált október 21-24. között rendezik meg – immár nyolcadik alkalommal – a Békéscsabai Sportsarnokban. A rendezvényen a Gyulai Húskombinát Rt. nemcsak kiállít és – kedvezményes áron – szárazkolbászait árusítja, hanem a kolbásztöltő versenyen is indít csapatokat.

CORVIN – KRÓNIKA

„Corvin János és Gyula város kapcsolata”

(Folytatás a 3. oldalról)

toknál és én előénekes voltam a parókias templomban, s társaimmal énekeltem a zsoltár könyvet, nyolc márkát adtak.” Frangepán Beatrix Ulászló ismételt kérésére, mivel a király a birtokokat és a várakat megbízható kézbe kívánta juttatni végül elszánta magát arra, hogy újabb házasságot kössön. A kiszemelt férj Ulászló unokaöccse, György Brandenburgi örgróf volt „a gondtalan udvari élet egyik főrendezője.” Egy későbbi 1523-ban festett képen a fiatalon léha életmódot folytató örgróf arcvonásai mohóságot és érzékiséget mutattak. Beatrix egyénisége az örgróféval mélységes ellentétben állott. Szeméből okosság sugárzik, szép álla erőt, akaratot fejez ki arképen. Öntudat és belső tartás jellemzte, melyet a szilárd hitből merített. A házasságkötéskor Beatrix már 37 éves volt, az örgróf csak 25, sok örökségre

számíthatott, kecsegtető lehetőség kínálkozott számára vagyonszerzésre. A házassági szerződésben Beatrix igyekezett biztosítani, hogy ne legyen kiszolgáltatva új férjének. Nem az örgróf vette el, hanem ő fogadta férjéül az örgrótot, a birtok tulajdonjoga továbbra is az övé volt. A várnagyok mindketőtőlüknek hűséget esküdtek, amelyben leszögezték azt a tételt, miszerint nem kényszeríthetik, hogy urukat külföldre kövessék. 1509. január 25-én tartották az esküvőt a gyulai várban. Nagy fényűzéssel élt ez a jövevény Corvin János birtokából és kincseiből. A gazember Brandenburgi György kincset szimatolt meg, amit Beatrix pedig szegényke megtagadta annak kiadását. A hitvány a hajánál fogva megragadta és nagyon verte, s szegényke mindent, amit csak tudott, elmondott, s a legfényesebb királyi javakat is odaadta. Az úrnő természetesen

gyenge volt, összeesett a verés után. Az Úrnő eltávozott a világból Atyánkhoz, s eltemették Őt a barátokhoz tisztességgel.

„Őérette is énekeltem a zsoltári könyvet 10 iskolás személyvel. S bőségesen megvendégeltek.”- írta Szerémi György. Végül a gazember nagy fényűzéssel evett, ivott, játszott és paráználkodott, de a parasztok iránt mégis nagyon igazságos volt, megtartotta őket megterhelés nélkül. Ulászló adománylevele által György örgróf most már egyedüli tulajdonosa lett a várnak és az uradalomnak.

Mátyás felesége Beatrix ki nem állhatta Jánost, pedig erre semmi oka sem volt. Kezdjük egy pszichológiai motívummal, ha Beatrix igazán szerette volna Mátyást, akkor szeretni kellett volna annak vérszerinti fiát. Azonban a zárójelben lévő szócsonka nem véletlenül jelzi az egész dolog feltételes voltát.

Magyarázatom szerint Beatrix pár év elteltével már sejtette, nem fog teherbe esni, nem fog gyermeket szülni Mátyásnak. De ami legjobban szembe fordította őt Jánossal, az Mátyás szeretete volt. Jánosnak nem sok jó jutott az életben, mint a nagy emberek árnyékában élő fiakat, őt is nyilván nyomasztotta, hogy nem tud megfelelni az elvárásoknak. Egyfelől már apja sem találta meg benne az utódot, akire számított, akit szeretett volna látni benne, hiszen János nem Mátyás volt. Nem olyan előkelő megjelenésű, fennkölt, méltóságjeltes, határozott, parancsoló, egyszerűen nem volt királyi jelenség. Másfelől Jánosban azok az urak sem tudtak királyi utódot látni, akik egész életükben Mátyás hívei voltak. Amikor a sápadt halványarcú fiatalember elősántikált, ők legjobb esetben is csak szánakozva nézték, s ilyen uralkodót nem szerettek volna a trónon látni.

**Húsos
KRÓNIKA**

A Gyulai Húskombinát Részvénytársaság kiadványa. **Felelős kiadó:** Martos Géza vezérigazgató. Szerkeszti és terjeszti a Gyulai Hírlap szerkesztősége. **Szerkesztő:** dr. Csarnai József. **A szerkesztőség címe:** Gyula, Kétegyházi út 3. **Levelezési cím:** 5701 Gyula, postafiók 22. **Telefon:** (66) 463-469. **Fax:** (66) 463-154. **E-mail:** info@gyulahus.hu. **Honlap:** www.gyulahus.hu. **Nyomtatás:** Mozi Nyomda Bt., 5600 Békéscsaba, Luther utca 5/B. **Felelős vezető:** Garai György.